

DISKRÉTNÁ MATEMATIKA A LOGIKA – PŘÍKLADY

1. MNOŽINY

Znakom (*) sú označené príklady, ktoré sa môžu javiť ako „ťažšie“ tesne po príslušnej prednáške. Mali by ste však byť schopní ich zvládnuť s istým časovým odstupom, po diskusii s kolegami alebo s prednášajúcim/cvičiacim a podobne.

- (1) (*) Nech A, B sú prázdne množiny. Dokážte, že $A = B$. (Musíte použiť definíciu rovnosti množín z prednášky!)
- (2) Napíšte množiny
  - (a) $\{1, 2, 3\} \cup \{3, 4, 5\}$
  - (b) $\{1, 2, 3\} \cap \{3, 4, 5\}$
  - (c) $\{1, 2, 3\} \cap \{4, 5\}$
  - (d) $\{1, 2, 3\} \cap \emptyset$
  - (e) $\emptyset \cap \emptyset$
  - (f) $\emptyset \cup \{1, 2, 3\}$
  - (g) $\emptyset \cup \emptyset$
  - (h) $\langle 1, 2 \rangle \cap \langle \frac{1}{2}, \infty \rangle \leftarrow$ reálne intervaly.
  - (i) $\langle 1, 2 \rangle \cap \mathbb{Z}$
  - (j) $\langle 1, 2 \rangle \cap \mathbb{Z}$
  - (k) $\langle 1, 2 \rangle \cup \langle \frac{1}{2}, \infty \rangle$
  - (l) $\mathbb{N} \cap \mathbb{R}$
  - (m) $\mathbb{N} \cup \mathbb{R}$.

Presvedčte sa striktne v zmysle definície $\cup, \cap$, že vaša odpoveď je správna.

- (3) Pomocou zápisu typu $\{\dots : \dots\}$ zapíšte nasledujúce množiny.
  - (a) Množina všetkých racionálnych čísel, ktorých druhá odmocnina je iracionálna.
  - (b) Množina všetkých spoločných deliteľov čísel 12345 a 543210. (fakt, že n je deliteľom m značíme $n|m$).
  - (c) Množina všetkých podmnožín prirodzených čísel, ktoré obsahujú 3.
  - (d) Množina všetkých komplexných čísel, ktorých absolútna hodnota je 1.
  - (e) Guľu v $\mathbb{R}^3$ s polomerom 1 a stredom $(1, 1, 1)$.
  - (f) Sféru v $\mathbb{R}^3$ s polomerom 1 a stredom $(1, 1, 1)$.
- (4) Nech A, B sú množiny, nech $A \subseteq B$. Čomu je rovné $A \cup B$? A čomu $A \cap B$? Dokážte, že vaša odpoveď je správna.
- (5) Nech A, B sú množiny.
  - (a) $(A \cap B) \cup A = ?$
  - (b) $(A \cup B) \cap A = ?$Dokážte, že vaša odpoveď je správna.
- (6)
  - (a) $\langle 1, 2 \rangle \setminus \langle \frac{1}{2}, 3 \rangle = ?$
  - (b) $\langle \frac{1}{2}, 3 \rangle \setminus \langle 1, 2 \rangle = ?$
  - (c) $A \setminus A = ?$; A je množina.
- (7) $(A \setminus B) \cap (B \setminus A) = ?$; A, B sú množiny.
- (8) Dokážte alebo vyvráťte nasledujúce množinové rovnosti.

- (a) $C \cap (A \setminus B) = (C \setminus A) \setminus (C \setminus B)$
 (b) $C \cap (A \setminus B) = (C \setminus B) \setminus (C \setminus A)$
 (c) $A \setminus (B \setminus C) = (A \setminus B) \setminus C$
 (d) $A = (A \cup B) \cap (A \cup B^C)$
 (e) $A = (A \cap B) \cup (A \cap B^C)$
- (9) Nech A, B sú konečné množiny. Nech A má n prvkov (značíme $|A| = n$) a nech $|B| = m$.
 (a) Aké sú všetky možné hodnoty $|A \cup B|$?
 (b) Aké sú všetky možné hodnoty $|A \cap B|$?
 (c) Ako sa zmení odpoveď na (a), ak navyše predpokladáme, že $A \cap B = \emptyset$?
 (d) Ako sa zmení odpoveď na (b), ak navyše predpokladáme, že $|A \cup B| = 5$?
 (e) Pre každé dve konečné množiny A, B je štvorica čísel $|A|, |B|, |A \cap B|, |A \cup B|$ v istom peknom vzťahu. Objavte tento vzťah a dokážte ho.
- (10) Napíšte všetky podmnožiny množiny $\{1, 2, 3\}$. Nájdite také $A, B \subseteq \{1, 2, 3\}$, že neplatí ani $A \subseteq B$, ani $B \subseteq A$.
- (11) Koľko je všetkých podmnožín n -prvkovej množiny?
- (12) Nech A je konečná množina, nech B je množina, nech f je zobrazenie $f: A \rightarrow B$.
 (a) Aký je vzťah medzi $|A|$ a $|f(A)|$?
 (b) Čo môžeme usúdiť o zobrazení f , z predpokladu $|A| = |f(A)|$?
- (13) Nech A je konečná množina, nech $f: A \rightarrow A$. Dokážte, že f je surjektívne práve vtedy, keď f je injektívne.
- (14) Zistite, či platí:
 (a) $\{1\} \in \{1, 2\}$ (f) $1 \subseteq \{1, 2\}$ (k) $\emptyset \subseteq \{1, 2\}$
 (b) $\{1\} \subseteq \{1, 2\}$ (g) $\{1\} \in \{\{1\}, 2\}$ (l) $\emptyset \subseteq \emptyset$
 (c) $\{1, 2\} \in \{1, 2\}$ (h) $\{1\} \subseteq \{\{1\}, 2\}$ (m) $\emptyset \in \emptyset$
 (d) $\{1, 2\} \subseteq \{1, 2\}$ (i) $\{2\} \subseteq \{\{1\}, 2\}$
 (e) $1 \in \{1, 2\}$ (j) $\emptyset \in \{1, 2\}$
- Svoje odpovede zdôvodnite. Nájdite študenta, ktorý má na niektoré z (a)-(m) iný názor a pohádaajte sa s ním o tom.
- (15) Nájdite (v univerze $\mathbb{R}$):
 (a) $\langle 1, 2 \rangle^C$
 (b) $(1, 2)^C$
 (c) $\mathbb{R}^C$
 (d) $\emptyset^C$
- (16) Vypočítajte:
 (a) $\{1, 2\} \times \{1, 3\}$
 (b) $\{1, 3\} \times \{1, 2\}$
 (c) $(\{1, 2\} \times \{1, 3\}) \cap (\{1, 3\} \times \{1, 2\})$
- (17) Vypočítajte $(\{1, 2\} \times \{1, 3\}) \cup (\{1, 3\} \times \{1, 2\})$. Je táto množina kartézskym súčinom nejakých dvoch množín? Prečo?
- (18) (*) Nech A, B sú konečné množiny také, že $|A \times B|$ je prvočíslo. Čo viete z toho usúdiť o množinách A, B ? Môže sa stať, že $A = B$? Prečo?
- (19) Dokážte alebo vyvráťte: pre všetky množiny A, B, C platí:
 (a) $A \cap (B \times C) = (A \cap B) \times (A \cap C)$;
 (b) $A \times (B \cap C) = (A \times B) \cap (A \times C)$;
 (c) $A \cup (B \times C) = (A \cup B) \times (A \cup C)$;

- (d) $A \times (B \cup C) = (A \times B) \cup (A \times C)$.
- (20) Nech A je množina, nech $f : A \rightarrow A$. Dokážte alebo vyvráťte: pre všetky $X, Y \subseteq A$ platí:
- (a) $f(A \cup B) = f(A) \cup f(B)$;
  - (b) $f(A \cap B) = f(A) \cap f(B)$.